Royal Higher Secondary School - Dhoraji

Std :- 12th **Sub : Economics** **Date : 02-01-2025**

Time :- 3:15 hours **Round Test** **Marks :- 100**

SECTION - A

➢ **નીચે આપેલા ચાર જવાબો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. (પ્રત્યેકના1 ગુણ)** **(20)**

1. જ્યારે સ્તંભ આકૃતિના દરેક સ્તંભના મૂલ્યને એકથી વધુ પેટા વિભાગોમાં વહેંચવામાં આવે ત્યારે કઈ આકૃતિ બને છે ?

A. સાદી સ્તંભ આકૃતિ B. પાસપાસેની સ્તંભ આકૃતિ

C. વિભાજિત સ્તંભ આકૃતિ D. આવૃત્તિ બહુકોણ

2. આકૃતિ કે આલેખમાં y ધરી પર શું દર્શાવવામાં આવે છે ?

A. સ્થળ B. ચલ C. ક્ષેત્ર D. સમય

3. દેશનો આર્થિક વિકાસ થતાં રાષ્ટ્રીય આવકમાં કયા ક્ષેત્રનો ફાળો ઘટે છે ?

A. ખેતી B. ઉદ્યોગ C. સેવા D. ઉદ્યોગ-સેવા

4. માનવ વિકાસ આંક(HDI)નું મહત્તમ મૂલ્ય જણાવો.

A. 100 થી વધુ B. 100

C. 1 D. 100 થી ઓછું

5. ફુગાવો કેવી ઘટના છે ?

A. નાણાકીય B. સામાજિક

C. મનોવૈજ્ઞાનિક D. રાજકીય

6. "વસ્તુઓ અને સેવાઓના બદલામાં જે સર્વસ્વીકૃત છે તે નાણું છે." નાણાંની આ વ્યાખ્યા કોણે આપેલી છે ?

A. કેઈન્સ B. માર્શલ

C. રોબર્ટસન D. પીગુ

7. RBIનું રાષ્ટ્રીયકરણ કયા વર્ષમાં થયું ?

A. 1949 B. 1969

C. 1935 D. 1955

8. તેંડુલકર સમિતિની ભલામણો મુજબ વર્ષ 2011-12 માટે ગ્રામીણ ક્ષેત્રોની ગરીબીરેખા નક્કી કરવા માસિક માથાદીઠ વપરાશી ખર્ચ કેટલા રૂપિયા નક્કી કર્યો છે ?

A. 1000 B. 500

C. 816 D. 1500

9. વર્ષ 2013માં ભારતમાં સૌથી વધુ ગરીબી કયા રાજ્યમાં જોવા મળી હતી ?

A. બિહાર B. છત્તીસગઢ C. મહારાષ્ટ્ર D. રાજસ્થાન

10. કઈ બેરોજગારીની સીમાંત ઉત્પાદકતા શૂન્ય હોય છે ?

A. ચક્રીય B. ઘર્ષણજન્ય C. પ્રચ્છન્ન D. અર્ધ

11. શ્રમનાં સક્રિય પુરવઠામાં કયાં વયજૂથનો સમાવેશ થાય છે ?

A. 15 થી 60 વર્ષ B. 20 થી 60 વર્ષ

C. 15 થી 64 વર્ષ D. 18 થી 35 વર્ષ

12. ઈ.સ. 2011માં ભારતમાં મૃત્યુદર પ્રમાણ જણાવો.

A. 7.1 B. 5.1 C. 21.8 D. 10.8

13. ઈ.સ. 2011માં ભારતમાં દર 1000 પુરુષોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ કેટલું હતું ?

A. 930 B. 950 C. 940 D. 970

14. નીચેનામાંથી કયા પાકનો સમાવેશ અનાજમાં થાય છે?

A. મગફળી B. બાજરી C. શેરડી D. કપાસ

15. સ્વતંત્રતાની શરૂઆતના સમય ગાળામાં ભારતનો વેપાર કયા પ્રદેશ સાથે સૌથી વધારે હતો ?

A. UK B. USA C. OPEC D. USSR

16. ઈતિહાસકાર એગન્સ મેડિસનની શોધ મુજબ 18મી સદીના મધ્ય ગાળાથી પ્રવર્તમાન દાયકા સુધી વિશ્વવેપારમાં આશરે કેટલો વધારો થયો છે ?

A. 60 ગણો B. 140 ગણો

C. બમણો D. નહિવત્

17. LIC એ કયા ઉદ્યોગનું ઉદાહરણ છે ?

A. સંયુક્ત મૂડી કંપની B. સરકારી ક્ષેત્ર

C. જાહેર નિગમ D. ખાનગી ક્ષેત્ર

18. રેલવે કયા પ્રકારના ઉદ્યોગનું ઉદાહરણ છે ?

A. જાહેર નિગમ B. ખાતાકીય

C. મધ્યમ ઉદ્યોગ D. મોટા પાયાનો

19. ભારતીય બંધારણે કઈ વય સુધીમાં બાળકોને પ્રાથમિક શિક્ષણ મફત અને ફરજિયાત ધોરણે પ્રાપ્ત થવું જોઈએ તેવું કહ્યું છે ?

A. 4 - 14 વર્ષ B. 5 - 15 વર્ષ

C. 6 - 14 વર્ષ D. 7 - 15 વર્ષ

20. શહેરીકરણ કેટલી રીતે થાય છે ?

A. ત્રણ B. બે

C. પાંચ D. છ

SECTION - B

➢ **નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (દરેક ના 1 ગુણ)** **(10)**

21. આકૃતિ એટલે શું ?

22. અપેક્ષિત આયુષ્યનો અર્થ આપો.

23. RTGSનું પૂરું નામ જણાવો.

24. RBIની ‘સ્ટરિલાઈઝેશન'ની નીતિ એટલે શું ?

25. સાપેક્ષ ગરીબી માપવા માટે કઈ કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ થાય છે ?

26. દીનદયાલ ઉપાધ્યાય ગ્રામીણ કૌશલ્ય યોજનાની શરૂઆત ક્યારે કરવામાં આવી ?

27. ખેત-પેદાશોના સંગ્રહ માટે કયા નિગમની સ્થાપના કરવામાં આવી છે ?

28. વિદેશ વેપાર એટલે શું ?

29. ગૃહ ઉદ્યોગ એટલે શું

30. ભારતમાં રેલવેની સૌપ્રથમ શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી ?

SECTION – C **(24)**

➢ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 12 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)**

31. આકૃતિ એટલે શું અને તે શા માટે દોરવામાં આવે છે?

32. કમ્પ્યૂટર ટેક્નોલોજીના ઉપયોગનાં ભયસ્થાનો જણાવો.

33. રાષ્ટ્રીય આવકના નિર્દેશકની મર્યાદાઓ જણાવો.

34. આર્થિક વિકાસના નિર્દેશકો કયા છે ? યાદી આપો.

35. ફુગાવાનાં લક્ષણો જણાવો.

36. નાણાના પ્રકારો જણાવો.

37. બેન્ક શબ્દનો ઉદ્‌ભવ શી રીતે થયો ?

38. RBI નાં નાણાકીય કાર્યો જણાવો.

39. ગરીબીરેખાની મર્યાદા જણાવો.

40. ઘર્ષણજન્ય બેરોજગારીનો અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.

41. ભારતમાં શ્રમપ્રધાન ઉત્પાદન પદ્‌ધતિ વધારે અનુકૂળ છે, સમજાવો.

42. દીનદયાળ ઉપાધ્યાય ગ્રામજ્યોતિ યોજના સમજાવો.

43. વેપારતુલા અને લેણદેણતુલાનો અર્થ આપો.

44. હૂંડિયામણનો દર એટલે શું ?

45. ઉત્પાદિત વસ્તુના સ્વરૂપને આધારે ઉદ્યોગોના પ્રકારો સમજાવો.

46. ભારતમાં રેલવે સામેના પડકારો જણાવો. (કોઈ પણ ત્રણ)

SECTION – D (21)

➢ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 07 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)**

47. અર્થશાસ્ત્રમાં આકૃતિ અને આલેખોનું મહત્ત્વ જણાવો.

48. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંકની મર્યાદાઓ ટૂંકમાં સમજાવો.

49. આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે રાષ્ટ્રીય આવકની ચર્ચા કરો.

50. ભારતમાં ગરીબી માટેનાં ઐતિહાસિક કારણો સમજાવો.

51. ભારતમાં બેરોજગારી ઉદ્દ્ભવવાના કોઈપણ ત્રણ કારણો ચર્ચો.

52. વસ્તીવિસ્ફોટની વિગતે સમજૂતી આપો.

53. પાક-સંરક્ષણ અને કૃષિ સંશોધન પર સંક્ષિપ્ત નોંધ લખો.

54. લેણદેણની તુલાને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.

55. વિદેશ વેપારના સ્વરૂપને અસર કરતાં પાંચ પરિબળો સમજાવો.

56. નાના પાયાના ઉદ્યોગોના મહત્ત્વના કોઈ પણ ત્રણ મુદ્દા ચર્ચો.

SECTION – E (25)

➢ **નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 05 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ)**

57. નાણાંનો અર્થ આપી તેનાં કાર્યો ટૂંકમાં સમજાવો.

58. ભારતમાં ગરીબી ઘટાડવાના કોઈ પણ પાંચ ઉપાયો ચર્ચો.

59. ગ્રાહકોને જન્મદરનો અર્થ આપો. ભારતમાં ઊંચા જન્મદર માટેના સામાજિક પરિબળો (કારણો) ચર્ચો.

60. નીચી ખેત ઉત્પાદકતાના કારણો સમજાવો.

61. સ્થળાંતરના કારણો સમજાવો.

62. શહેરીકરણની સમસ્યા હળવી કરવાના ઉપાયો સમજાવો.

63. નીચે આપેલી આંકડાકીય માહિતીને સમય આધારિત રેખાકૃતિમાં રજૂ કરી તેનું વિશ્લેષણ કરો.

વર્ષ	1950-51	1970-71	1990-91	2000-01	2011-12
ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં ખેતીનો ફાળો (ટકામાં)	53	42	30	22	14

BEST OF LUCK